

YTTRANDE

2021-12-10

Näringsdepartementet
Avdelningen för näringsliv
Enheten för marknad och konkurrens
103 33 Stockholm

Betänkande Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60), N2021/ 02580

Bokföringsnämnden (BFN) har fått ovannämnda betänkande på remiss.

Mot bakgrund av BFN:s verksamhetsområde har nämnden främst inriktat granskningen av betänkandet på de förslag som direkt rör nämnden verksamhetsområde, dvs. förslagen till ändringar i bokföringslagen (1999:1078). Nämnden har dock även granskat de delar i betänkandet som är närliggande eller har en koppling till BFN:s verksamhet.

Nedan framgår de synpunkter BFN vill framföra nu. Remissvaret kan komma att kompletteras efter det att BFN har erhållit och analyserat den utredning BFN upphandlat och som görs i anslutning till den översyn av vägledningen Bokföring som BFN inlett.

Modernisering av bokföringslagen

Arkiveringsreglerna

BFN är positiv till de förslag till lagändringar som utredningen lagt fram vad avser arkiveringsbestämmelserna i 7 kap. bokföringslagen och har inga synpunkter på föreslagna ändringar och lydelse. Detsamma gäller ändringen vad avser arkiveringskravet vid flera bokföringar i 4 kap. 4 § bokföringslagen.

När det rör utredningens slutsats att det geografiska kravet i 7 kap. BFL inte bör avskaffas anser BFN att det vore eftersträvansvärt med en uppluckring av det geografiska kravet, eftersom det skulle underlätta särskilt för små företag som t.ex. ofta använder sig av molntjänster. BFN har dock förståelse för de skäl som utredningen har angett för att i nuläget inte föreslå någon ändring.

Utredningen föreslår att begreppet mikroskrift utmönstras som särskilt begrepp ur bokföringslagen. I avsnitt 7.13.1 anges att i den mån någon alltjämt använder den tekniken för att bevara räkenskapsinformation bör detta rymmas inom ramen för reglerna om elektroniska handlingar. I författningskommentaren till 7 kap. 1 § bokföringslagen anges vidare att en konsekvens blir att kravet på att kunna ta fram räkenskapsinformationen i vanlig läsbar form genom en omedelbar utskrift kommer att omfatta även mikroskrift.

BFN är positiv till att begreppet mikroskrift utmönstras ur lagtexten, eftersom nämnden gör bedömningen att mikroskrift inte längre används för bevarande av räkenskapsinformation. BFN delar dock inte utredningens bedömning att tekniken, i den mån den fortfarande används, skulle kunna rymmas under reglerna för elektroniska handlingar. Det stämmer att mikroskrift kan läsas endast med tekniska hjälpmedel men den kan inte tas fram i vanligt läsbar form (dokument) genom utskrift. Till det kommer att mikroskrift inte är en elektronisk handling utan en optiskt läsbar sådan.

Reglerna om årsbokslut

När det gäller överväganden om att ytterligare förenkla för årsbokslutsföretag vill BFN även i anslutning till den nu aktuella remissen erinra om de synpunkter BFN framförde i remissyttrandet över betänkandet Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen (SOU 2021:55) under rubriken Allmänt. BFN uttalade där att i det lagstiftningsprojektet med det föreslagna schablonbeskattningssystemet behöver även bokförings- och redovisningsreglerna ingå och ses över för att den fulla förenklingspotentialen med schabloniserad inkomstbeskattning ska uppnås. I det remissyttrandet framförde BFN även att det bör övervägas om bokföringsskyldigheten för enskilda näringsidkare som schablonbeskattas genom ett mikroföretagarkonto kan slopas.

När det rör årsbokslutsföretag vill BFN uppmärksamma att i ett årsbokslut för en utländsk filial i Sverige ska, enligt 6 kap. 4 § bokföringslagen, beloppen anges i svenska kronor, trots att det i vissa fall är möjligt för filialen att ha euro som redovisningsvaluta. Detta är något som bör ses över.

Gemensamma verifikationsserier

Med anledning av det som utredningen anfört under avsnitt 9.5 Överväganden – att utredningens slutsats är att kravet på att använda obrutna verifikationsserier inte följer av en traditionell lagtolkningsmetod – vill BFN framföra följande.

I BFN:s kompletterande normgivning anges att en serie av verifikationsnummer eller andra identifieringstecken ska vara obruten för en tidsperiod och att serien ska föras i en följd utan att mellanliggande nummer eller tecken hoppas över. Denna normering har funnits sedan år 2000 och kom till i samband med bokföringslagens tillkomst. BFN har ansett att kravet på obrutna serier överensstämmer med regleringen i 5 kap. 1 § bokföringslagen. Det sammanhänger med att obrutna serier behövs för att den bokföringsskyldige ska kunna uppfylla kravet att det ska vara möjligt att kontrollera fullständigheten i bokföringsposterna. Om lagstiftaren anser att detta ställningstagande bör frångås, bör det i första hand ske genom förtydliganden i lagstiftningen, i första hand genom en ändring i 5 kap. 1 § bokföringslagen. BFN vill dock tillägga att nämnden avser att göra en egen översyn av sin kompletterande normgivning i denna del för att analysera om det finns sakliga skäl för en annan normering.

Övriga frågor

BFN instämmer med utredningen att de ytterligare problemområden som utredningen identifierat under övriga frågor i avsnitt 10 i betänkandet behöver ses över. I likhet med

utredningen förordar BFN att det görs en bred, förutsättningslös översyn av bokföringslagen i syfte att ytterligare modernisera lagen och anpassa den till teknikutvecklingen.

Även BFN har uppmärksammats på att systembyten, t.ex. när företag byter programvaruleverantör, är något som kan innebära svårigheter och medföra problem genom att företaget inte alltid får med all räkenskapsinformation eller att räkenskapsinformation kan gå förlorad vid byte av programvaruleverantör.

Enklare regler för mikroföretag – förslag på områden att utreda

Förenklingar av regler om kapitalbrist

BFN ser genom den serviceverksamhet som nämndens kansli bedriver per telefon och mejl att det på området aktiebolagsrätt finns ett stort behov av information, hjälp och stöd om vad som gäller associationsrättsligt. Det gäller inte minst bestämmelserna om likvidationsskyldighet vid kapitalbrist i 25 kap. aktiebolagslagen (2005:551).

Förenklingar i myndigheters tillämpning av olika regelverk

Mängden uppgifter att lämna till myndigheter

När det gäller företagens uppgiftslämnarbörda och digitaliseringens möjligheter för företagens uppgiftslämnande instämmer BFN i den beskrivning av möjligheter och utmaningar som utredningen beskriver utifrån bl.a. BFN:s erfarenheter genom att delta i projekten Digital inlämning av årsredovisningar respektive Nordic Smart Government (NSG).

Det är såsom utredningen framfört viktigt att det blir en tydligare sammanhållen styrning av digitaliseringen och en samordning av förvaltningsgemensamma digitala tjänster för att komma i mål med digitaliseringens fördelar särskilt när det rör företagens uppgiftslämnarbörda.

Detta yttrande har beslutats av BFN i plenum.

Sten Andersson
ordförande

Catarina Ranta
föredragande